

Feminismes

SOCIETAT | 11/04/2021

Una llei per protegir els que protegeixen les víctimes del masclisme

Catalunya és pionera a reconèixer legalment la violència de segon ordre per acabar amb les complicitats amb l'agressió

Marta Rodríguez Carrera i Pau Esparch

🕒 3 min

Una dona portant un cartell contra el patriarcat passant per davant d'un mural feminista en l'últim 8-M.

PABLO BLÁZQUEZ DOMINGUEZ / GETTY

BARCELONA Qui protegeix les persones que protegeixen les víctimes de la violència masclista? Fins ara l'única resposta era ningú. Però des d'aquest any a Catalunya hi ha en vigor una norma que reconeix els

a
Portada

Ara Mateix

Descobreix

Cerca

Perfil

s'anomena la violència de segon ordre, que per primera vegada al món s'inclou en una llei. El Parlament va aprovar al desembre una modificació de la llei catalana contra la violència masclista del 2008 per actualitzar-la amb noves tipologies, com la violència masclista digital, l'obstètrica, la institucional i la de segon ordre. És un terme nou, del qual hi ha poca literatura científica, però tots els experts consultats valoren que el sol fet que es posi negre sobre blanc ja suposa un enorme pas per donar "visibilitat i trencar silencis".

Per violència de segon ordre s'entén els atacs físics o psicològics que el mateix agressor o el seu entorn exerceix contra les persones que s'alcen per donar suport a la víctima de violència masclista. Més que cops o pallisses es presenta en forma d'assetjament psicològic, insults, amenaces, humiliacions, seguiments o calúmnies que tenen l'objectiu de fer-les callar i, sobretot, "aïllar la víctima", explica Marisa Fernández, de Dones Juristes i una de les professionals que va ajudar a tirar endavant la llei. La caporal Andrea García, cap del grup central d'atenció a la víctima dels Mossos d'Esquadra, coincideix a dir que afecta tant persones com entitats que s'han posicionat "al costat de la víctima". Segons García, és una forma d'estendre la violència i donar continuïtat a l'atemoriment.

Laura Martínez Portell, presidenta de l'Institut Català de les Dones (ICD), en va patir en primera persona quan exercia d'advocada d'una víctima de violència masclista i assegura que no va ser fins que es va començar a discutir la llei al Parlament que va posar nom a l'assetjament de l'agressor de la seva clienta. "Quan sortia de casa me'l trobava allà plantat cada dia", recorda per remarcar la importància de "la protecció" en aquesta casca

Portada

Ara Mateix

Descobreix

Cerca

Perfil

**El Parlament aprova
una llei que reconeix
que totes les dones
trans poden ser
víctimes del
masclisme**

La llei, però, al ser d'àmbit català només té caràcter administratiu i no punitiu; és a dir, el Codi Penal no tipifica la violència de segon ordre, com tampoc ho fa de la digital. La novetat és que “dona drets i accés a recursos” i, com a pionera, facilita el salt a altres legislacions i sobretot pot “derivar en drets i deures”, apunta Harkaitz Zubiri Esnaola, professor de la Facultat d'Educació, Filosofia i Antropologia de la Universitat del País Basc. La caporal dels Mossos admet que el cos encara no té xifres de la violència de segon ordre però que treballen per recollir totes les afectacions que inclou la nova llei catalana. Fins ara els pocs casos que rebien els abordaven pel delictes que els correspon –per exemple, d'amenaces–, sense el paraigua de la violència masclista. En canvi, es continuaran tramitant als jutjats ordinaris.

Sentiment d'impunitat

García considera que la violència de segon ordre, com que habitualment és psicològica, esdevé més subtil que la física. “Cal conscienciar que també s'està patint una violència i s'ha de denunciar”. demana la caporal. que afegeix que acostuma a

instantània perquè l'agressor se sent més impune i a vegades treu profit de l'anonimat. García reivindica la identificació d'aquesta violència, que és igual de perjudicial i perseguible. El risc és que si els casos no arriben a la policia "es dificulta la visió del fenomen", tampoc es pot quantificar la seva evolució ni es permet posar l'accent en l'agressor o el seu entorn.

En aquest sentit, la jurista Nati Veraguas, directora de l'associació igualadina Dones amb Empenta, subratlla que amb la llei a la mà les persones que ho pateixen són "considerades víctimes" i, com a tals, poden demanar ajuda en "processos de recuperació, atenció psicològica o protecció", detalla. Entitats com la seva són sovint diana d'atacs de maltractadors que veuen en les xarxes d'ajuda enemics del seu poder controlador sobre la dona. El cas més mediàtic és el de les associacions que van donar suport a l'andalusa Juana Rivas, que es va enfrontar a un marit maltractador per evitar que tingués la custòdia dels dos fills menors. El jutge la va condemnar per haver marxat d'Itàlia amb el suport d'activistes, que van ser acusades d'amagar una pròfuga de la justícia. "Hi va haver una campanya de desprestigi cap a elles", afirma Veraguas.

No hi ha comentaris. Sigues el primer a comentar aquest contingut.

COMENTA

CONTINGUT ELABORAT PER

Marta Rodríguez Carrer

Portada

Ara Mateix

Descobreix

Cerca

Perfil